

KOMISE PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY

COMMITTEE FOR THE ENVIRONMENT
OF THE ACADEMY OF SCIENCES OF THE CZECH REPUBLIC

Národní 3, 117 20 Praha

STANOVISKO KOMISE PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ AV ČR K PROJEKTU KANÁLU DUNAJ-ODRA-LABE

Komise pro životní prostředí Akademie věd zásadně nesouhlasí s případnou výstavbou kanálu Dunaj-Odra-Labe, která by byla jedním z největších zásahů člověka do fungování zbytků relativně přirozených ekosystémů ČR a střední Evropy za účelem krátkodobého ekonomického prospěchu.

Případná realizace projektu by měla mj. tyto negativní dopady:

- 1. Výstavba kanálu Dunaj-Odra-Labe by si vyžádala rozsáhlé zemní práce, které by těžce narušily přirozený rozklad organických látek a následně způsobily ztrátu vody z dotčených půd a snížení jejich sorpční schopnosti.**
- 2. Extrémní investiční náročnost projektu ve výši stovek miliard Kč (200–400?) je mimo reálné možnosti veřejných zdrojů zadlužené a dluh zvyšující české ekonomiky. Projekt přitom není preferován ani Evropskou unií ani některými sousedními zeměmi.**
- 3. Nízká vodnatost dotčené české krajiny a nutnost překonávání velkých výškových rozdílů by zvyšovaly provozní náklady natolik, že nelze očekávat využití kanálu pro pravidelnou nákladní kontejnerovou dopravu. Ta by navíc zhoršovala hospodářské výsledky v současnosti kapacitně značně nevytížené souběžné železniční dopravy.**
- 4. Doc. Machar z Univerzity Palackého v Olomouci odhadl pomocí metody hodnocení biotopů ČR (<http://fzp.ujep.cz/Projekty/VAV-610-5-01/HodnoceniBiotopuCR.pdf>) ekologickou újmu z výstavby ve výši 1,043 miliardy bodů (Machar I., Urbanismus a územní rozvoj, XIII, č. 4/2010, s. 20), což při aktuální hodnotě bodu za rok 2013 (15,88 Kč/bod) představuje ztrátu biotopové kapitálové hodnoty ve výši 16,5 mld. Kč. Následný pokles biodiverzity a zejména každoroční úbytek nejohroženějších životodárných podpůrných a regulačních služeb ekosystémů lze metodou energie-voda-vegetace odhadovat v řádu minimálně desítek miliard Kč (<http://fzp.ujep.cz/projekty/HodnoceniFunkciASluzebEkosystemuCR.pdf>).**

Výstavba kanálu Dunaj-Odra-Labe v současnosti nemá ekonomické, sociální ani ekologické zdůvodnění a opodstatnění. Jde o investičně velmi náročný projekt, který v nynější dematerializující se evropské ekonomice prokazatelně nezaručuje ekonomickou návratnost a navíc by v české krajině vytvořil nevratné ekologické ztráty na zbytcích relativně přirozených nivních biotopů české krajiny jako „střechy Evropy“, jejichž ekosystémy zadržují a uvolňují vodu do povodí tří moří.

V Praze dne 26. 2. 2014

MUDr. Radim Šrám, DrSc.

předseda KŽP AV ČR

Komise pro životní prostředí je poradním orgánem Akademické rady AV ČR, jejímž účelem je zpracovávat profesionální stanoviska k problematice životního prostředí v ČR, podporovat výzkum a organizovat semináře v této oblasti. V současné době má 22 členů, kteří jsou respektovanými odborníky nejen z ústavů AV ČR, ale i vysokých škol a dalších výzkumných institucí.